

TEGEVUSAASTA ARUANNE

2020

Jaatame, **U**sume, **K**uulame, **S**üdamega

Sisukord

Eessõna	4
Tallinna Tugikeskus Juks tulemused strateegiliste eesmärkide lõikes	5
1. Tugikeskus Juks teenused klientidele on kvaliteetsed, kliendikesksed, vajaduspõhised ning kaasaegsed	5
1.1 Teenused ja statistika	5
1.2 Teenused on vajaduspõhised ja tulemuslikud	9
1.3 Teenuse kasutajad on osalenud lisaväärtust andvates tegevustes	10
1.4 Teenuse kasutajate kaasamine ja esinduskogu töö	11
1.5 Klientide ja vanemate/eestkostjate rahuolu-uuringute läbiviimine	11
1.6 Alternatiivkommunikatsiooni meetodite laialdasem kasutamine, lihtsa keele põhimõtete järjekindel rakendamine	13
2. Tugikeskus Juks on arenev kompetentsi- ja koolituskeskus intellektihäirega inimeste tugiteenuste valdkonnas	14
2.1 Kompetentsi- ja koolituskeskuse täiendkoolitusasutuseks registreerimine, õppekavade koostamine ja koolituste korraldamine	14
3. Tugikeskus Juks tegevuskeskkond on ligipääsetav, turvaline ning klientide ja töötajate heaolu ja arengut toetav	14
3.1 Tööohutuse ja töötervishoiualane töö	14
3.2 Teenuseid osutatakse turvalises ja kaasaegses keskkonnas	15
3.3 Õppeaia rajamine koostöös Tallinna Keskkonna- ja Kommunaalametiga	15
4. Tugikeskus Juks töötajad on motiveeritud ja kliendisõbralikud, omavad erialast ettevalmistust ning saavad tööks vajalikku tuge	15
4.1 Töökohtade täitmine	15
4.2 Töötajate täiendkoolitus	16
4.3 Töötajate tunnustamine, toetamine ja motiveerimine	17
5. Tugikeskus Juks on kaasaegne arenev organisatsioon, leides võimalused seatud eesmärkide saavutamiseks	18
5.1 Eelarve maht ja tuluallikad	18
5.2 Ajakohane kvaliteedijuhisele vastav dokumentatsioon	18
5.3 Sise- ja välishindamine	19
5.4 Klienditööalane info liikumine, IT-lahenduste kasutusele võtmine	20
5.5 Kvaliteedimeeskonna töö	21
6. Tugikeskus Juks koostöö väliste huvigruppidega toetab keskuse jätkusuutlikkust ning aitab kujundada ühiskonna väärtushinnanguid	21
6.1 Ühiskonna teavitamine ja huvigruppide kaasamine (sh külaliste võõrustamine ja praktikantide vastuvõtmine)	21

6.2 Projektis "Accessible information Material" Eesti esindamine	22
Kontaktid	24

Eessõna

Andeka ja tööd armastava inimese jaoks ei ole tõkkeid. (Ludwig van Beethoven)

Ootamatult keerukaks ja murdeliseks kujunenud 2020. aasta on lõppenud ning käes on aeg kokkuvõtete tegemiseks. Vaatamata sellele, et aasta oli ootamatusi täis, saime hästi hakkama. Olime kaks kuud karantiinis, kuid omavaheline kontakt ei katkenud.

Toimisid iganädalased juhtide veebikoosolekud. Hoidsime iganädalaselt ühendust meie klientide vanematega ja võimalusel siis ka teenuse kasutajatega. Osutasime osaliselt teenuseid ja täiesti uuel viisil. Töötajad töötasid välja nii käelisi, muusikalisi või liikumisalaseid ülesandeid klientidele, mis edastati vanemate listi või otse klientidele. *Facebooki* kaudu käis igapäevane viktoriin Tallinna kohta. Oma tegevustest tehti nädalakokkuvõtteid, mis olid kättesaadavad töötajatele listi kaudu.

Alates mai kuu teisest poolest jätkasime tavapärase töökorraldusega. See aeg oli ka väga sündmusterikas. Saime „Vabatahtliku sõbra“ märgise, sest meie keskus peab tööd vabatahtlikega oluliseks. Registreerisime oma koolitusekeskuse, välja töötati koolituskavad ja edukalt viidi läbi ka mitu koolitust.

Aasta teisel poolel viidi läbi vanemate/eestkostjate ja klientide rahulolu-uuringud. Käsil on õppeaia projekt, mis loodetavasti jätkub edaspidi. Meie keskus osaleb rahvusvahelises projektis „Accessible Information material-AIM“ ning pilootprojektis „Isikukeskse erihoolekande teenusmudeli rakendamine kohalikus omavalitsuses“. Projektide tegevused jätkuvad ka 2021. aastal.

Täitus meie suur unistus - saime keskuse õuealale välitrenažöörid, kiige, korvpalli mängimise võimaluse. Vaatamata sellele, et jäi ära suur Mardilaat, osalesime teistel toimunud laatadel. Meie tooteid osteti ja saime palju kiitvat tagasisidet.

2021. aastal suuname oma mõtted ja jõud uue arengukava koostamisele ning B – korpuse remondile.

Irina Kalde

Tallinna Tugikeskus Juks tulemused strateegiliste eesmärkide lõikes

2020. aasta tegevuskava koostamise raames püstitati kuus strateegilist eesmärki, mille täitmiseks viidi läbi 52 tegevust ning seati 52 mõõdetavat tulemust. Nendest täideti 41 tegevust ehk 79%, 11 tegevust on töös või nendega alustatakse 2021. aastal.

1. TUGIKESKUS JUKS TEENUSED KLIENTIDELE ON KVALITEETSED, KLIENDIKESKSED, VAJADUSPÕHISED NING KAASAEGSED

1.1 Teenused ja statistika

Tallinna Tugikeskus Juks osutas 2020. aastal järgmisi teenuseid:

1. igapäevaelu toetamise teenus (arendus – loovtegevusel ning kaitstud töötubades);
2. igapäevaelu toetamise teenus autismispektrihäirega täisealisele;
3. töötamise toetamise teenus;
4. tööalase rehabilitatsiooni teenus;
5. sotsiaalse rehabilitatsiooni teenus;
6. riigieelarveväline igapäevaelu toetamise teenus (arendus – loovtegevusel ning kaitstud töötubades).

2020. aasta jooksul sai erinevaid teenuseid (v.a rehabilitatsiooni teenus) kokku 135 klienti – 73 meest ja 62 naist. Klientid olid vanuses 18-56, neist 46 klienti oli vanuses 18-24, 83 klienti vanuses 25-49 ja kuus klienti vanuses 50-64. Klientide keskmine vanus oli 29 aastat ja 8 kuud.

Teenustel osaleti keskmiselt 84. tööpäeval aastas. Väike number on tingitud sellest, et eriolukorra ajal oli keskus suletud kaks kuud. Kuna teenuse saajad kuuluvad riskirühma, siis oldi teenusele naastes samuti ettevaatlikud ning endiselt on kliente, kellele osutatakse teenust väljaspool keskust.

Riigieelarvelist erihoolekande teenust osutati 2020. aastal kokku 120 kliendile, kellest 115 sai igapäevaelu toetamise teenust, neli igapäevaelu toetamise teenust autismispektrihäirega täisealisele ja üks töötamise toetamise teenust. Teenuse saajatest 65 olid mehed ning 55 naised, kelle keskmine vanus oli 30 aastat ja 9 kuud.

Riigieelarvevälist erihoolekande teenust osutati aasta jooksul kümnele kliendile – kolm klienti osales arendus – ja loovtegevuse rühmades ning seitse kaitstud töötubades. Klientidest viis olid mehed ning viis naised vanuses 18-49 eluaastat, keskmise vanusega 31 aastat ja 4 kuud.

Aruandeaasta vältel tuli teenusele kaheksa uut klienti, kellest kolm tuli igapäevaelu toetamise teenusele arendus – ja loovtegevusel ning viis klienti tulid teenusele läbi isikukeskse erihoolekande pilootprojekti (kaks klienti suunati arendus – ja loovtegevuse rühmadesse, üks kaitstud töötuppa, üks päevategevuste rühma ning üks klient saab majavälisest teenusest). Teenustelt lahkus kokku kümme klienti, neist seitse igapäevaelu toetamise teenuselt arendus – loovtegevusel ja kolm

igapäevaelu toetamise teenuselt kaitstud töötubades. Lahkujatest kaheksa klienti muutis teenuse osutajat, ühel kliendil lõpetas Sotsiaalkindlustusamet suunamisotsuse ning ühe kliendi puhul täpsemad andmed puuduvad.

Aasta jooksul oli kõige enam teenuse kasutajaid Nõmme ja Lasnamäe linnaosast ning kõige vähem Piritalt.

Linnaosa	2017	2018	2019	2020
Lasnamäe	27	26	27	27
Mustamäe	20	21	21	21
Põhja-Tallinn	18	18	18	16
Kesklinn	6	4	5	6
Haabersti	9	8	10	10
Nõmme	27	30	28	26
Kristiine	7	7	8	9
Pirita	3	2	2	2
Väljaspool Tallinna	7	10	9	7
Kokku	124	126	128	124

Klientide arv linnaosade kaupa seisuga 31.12.2020

Osakond	Osutatavad teenused	Klientide arv 2020
Arendavate ja loovtegevuste osakond	Igapäevaelu toetamise teenus	68
	Igapäevaelu toetamise teenus autismispektrihäirega täisealisele	4
	Riigieelarve väline igapäevaelu toetamise teenus arendus - loovtegevusel	2
	ISTE projekt	2
Kaitstud töö osakond	Igapäevaelu toetamise teenus kaitstud töötubades	41
	Töötamise toetamise teenus	1
	Riigieelarve väline igapäevaelu toetamise teenus kaitstud töötubades	5
	ISTE projekt	1
Rehabilitatsiooni osakond	Sotsiaalse rehabilitatsiooni teenus	60
	Töölase rehabilitatsiooni teenus	7

Klientide arv seisuga 31.12.2020

Pilootprojekt "Isikukeskse erihoolekande teenusmudeli rakendamine kohalikus omavalitsuses (ISTE)", mille eesmärk on katsetada psüühilise erivajadusega inimeste abistamisel teenuskomponentidel põhinevat lähenemist ja testida korraldusskeemi, kus psüühilise erivajadusega inimeste teenuste korraldaja rollis on kohalik omavalitsus. Sisuliselt on erihoolekande ja rehabilitatsiooniteenuste tegevused jagatud teenuskomponentideks, millest

kombineeritakse abivajavale inimesele ja tema perele sobiv teenuspakett. See võimaldab teenust osutada paindlikumalt, kasutajasõbralikumalt ja kaasavamalt. Üheksa teenuskomponenti on: personaalne toetus, pere toetamine, sotsiaalsed suhted, vaimne tervis, füüsiline tervis, hõivatus, vaba aeg ja huvitegevus, eluase ning igapäevaeluga toimetulek. Projekti sihtrühmaks on raske, sügava või püsiva kuluga psüühilise erivajadusega tööealised isikud, kes samal ajal ei ole erihoolekandeteenuse kasutajad. Projekti rahastatakse Euroopa Liidu Euroopa Sotsiaalfondist. Tallinna Tugikeskus Juks liitus projektiga 2019. aastal, kuid esimene klient tuli teenusele 2020. aasta veebruaris. Ametlikult on planeeritud projekti lõppkuupäevaks 31.12.2021. Hetkel osutatakse läbi projekti teenuseid neljale kliendile.

Rehabilitatsiooniteenuseid osutati 2020. aastal kokku 65 kliendile, neist kuus olid väljaspool keskust kliendid. See on 14 klienti rohkem kui 2019. aastal. Sotsiaalse rehabilitatsiooni teenust osutati 60 kliendile ning tööalase rehabilitatsiooni teenust osutati seitsmele teenuse kasutajale. Suurenenud on sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse osutamise maht. Jätkuvalt oli raske rehabilitatsioonimeeskonda uusi spetsialiste leida.

Teenus	2018		2019		2020	
	Sotsiaalne rehab/h	Tööalane rehab/h	Sotsiaalne rehab/h	Tööalane rehab/h	Sotsiaalne rehab/h	Tööalane rehab/h
Sotsiaaltöötaja individuaalteenus	320	165	440	123	686,5	24
Sotsiaaltöötaja grupiteenus	231	1	169	0	229	0
Tegevusterapeudi individuaalteenus	13	0	29	5	292	9
Loovterapeudi (muusika) individuaalteenus	502	111	592	119	655,5	38
Loovterapeudi (muusika) grupiteenus	8	0	15	0	48	0
Psühholoogi individuaalteenus	264,5	114	273	97	354	44
Eripedagoogi individuaalteenus	0	0	147	35	96	10
Füsioterapeudi individuaalteenus	167	123	218	45	133	12
Tervisevõimlemine	57	0	0	0	0	0
Rehabilitatsioonivajaduse hindamine ja planeerimine	139	0	35	0	0	0
Rehabilitatsiooniprotsessis osalemine ja võrgustikutöö	16	0	0	0	0	0
Rehabilitatsiooniplaani täitmise juhendamine	11	0	0	0	0	0
Kokku	1728,5	514	1918	424	2494	137

Rehabilitatsiooniteenuse mahud

2020. aastal lõppes sotsiaalse rehabilitatsiooni teenus 17 kliendil ja kahel kliendil tööalase rehabilitatsiooni teenus. Teenuse lõppedes vastasid nad rahuloluküsimustikule. Kõik olid rahul saadud rehabilitatsiooniteenusega ning arvasid, et teraapiad olid nende jaoks kasulikud. Vastajad nõustusid, et töötajad suhtusid nendesse sõbralikult.

Kommentaariid:

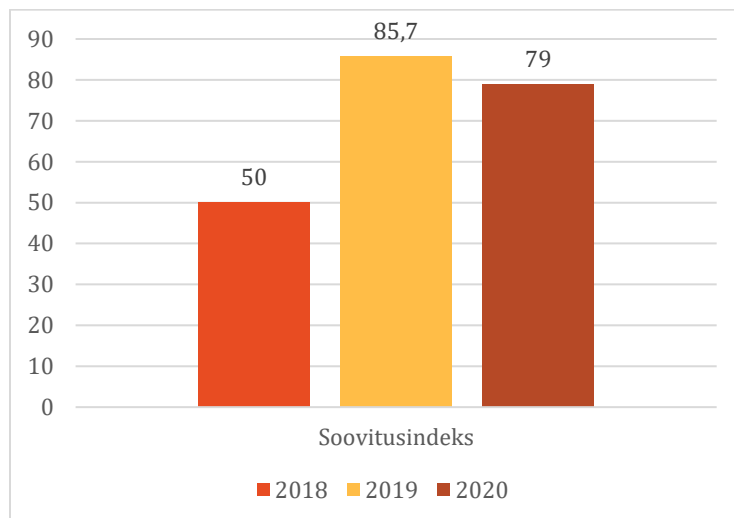
- ❖ suurenenud enesekindlus ja algatusvõime;
- ❖ õppisin suhtlemist, pallimängu, karaoket, poes käimist, söögi tegemist;
- ❖ puudus logopeedi teenus, vajalik kõneabi;
- ❖ kõik meeldis, eriti muusika;
- ❖ nõuanded on õiged;
- ❖ füsioteraapiat on enam vaja, samuti eripedagoogi teenust
- ❖ teenusel meeldis käia, kahju et tööl käimise tõttu liiga väsinud olin;
- ❖ oleks võinud rohkem tunde olla.

68,4% ehk 13 vastajat olid nõus ja 21,1% ehk neli vastajat olid pigem nõus, et neile selgitati teenust puudutavaid kordasid. Kaks vastajat pigem ei nõustunud sellega. Võrreldes eelmise aasta tulemusega on kordade selgitamisega rahulolu langenud. 57,9% vastajatest nõustus täielikult ja 42,1% vastajatest oli pigem nõus, et rehabilitatsiooniteenus on nende toimetulekut parandanud või toetanud. Rahulolu võrreldes 2019. aastaga jäänud samale tasemele.

Kommentaariid:

- ❖ avardunud on väljendusoskus ja üldine iseseisev toimetulek;
- ❖ meeleolu on parem, olen nüüd sale;
- ❖ paranenud on sihikindlus ja enesekindlus;
- ❖ alati saab nõu küsida, olen julgem;
- ❖ praegu tunnen, et töö tõttu on raskem;
- ❖ oleks võinud ka mulle öelda, kui mõni tund ära jääb, kui keegi on haige (nt füsioterapeut).

Soovitusindeksi meetodi (*NPS-Net Promoter Score*) kasutamise alusel saab öelda, et 79 % tagasisidele vastanutest soovivad Tallinna Tugikeskuse Juks rehabilitatsiooniteenust ka teistele. Kolm vastanutest olid neutraalsed. Seega Tugikeskuse Juks rehabilitatsiooniteenuse soovitusindeks 2020. aastal on 79.

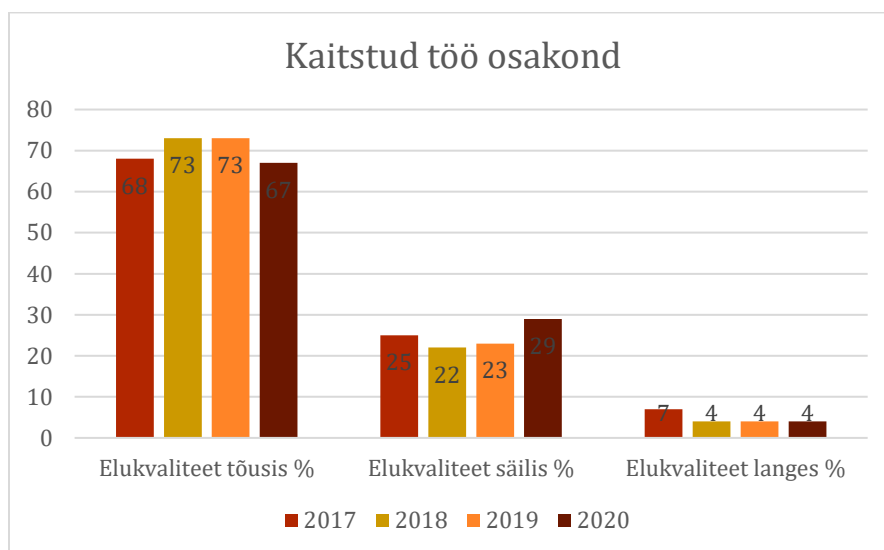
Sooviti veel lisada:

- ❖ sooviksime enam liikumise ja spordiga seotud rehateenuseid;
- ❖ Juksis on ilus ja hea olla. Ema-isa rahul. Leidsin sõbrannasid;
- ❖ Tallinna Tugikeskus Juks on raskete puuetega isikule liiga suur ja hirmutav maja;
- ❖ väga meeldis muusikateraapia;
- ❖ liikumistunnid meeldisid üle kõige;
- ❖ hakkan seda maja igatsema;
- ❖ koroonaga tuli muutus, ei toimunud midagi
- ❖ kõige tähtsam on rahulikud terapeudid.

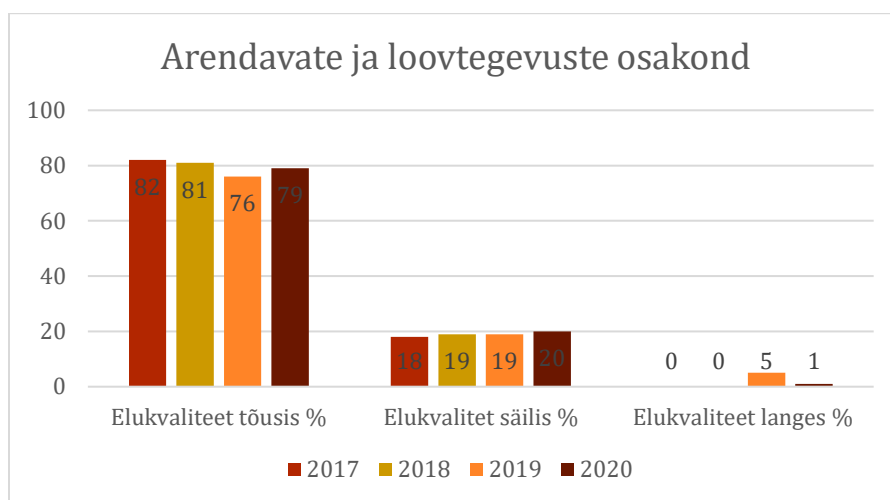
1.2 Teenused on vajaduspõhised ja tulemuslikud

Teenuse kasutajate individuaalne tegevusplaan ja profiil koostatakse klienditöö meeskonnas kliendile 30 päeva jooksul pärast kliendi teenusele saabumist. Usaldusisik vaatab kvartaalselt koos teenuse kasutaja ja tema eestkostjaga, kas tegevused viivad klienti eesmärgi täitmisele lähemale või vajavad need ümbervaatamist. Aasta pärast vaadatakse tegevused plaani kokkuvõtva vestluse käigus üle koos meeskonnaga ja hinnatakse, kuidas õnnestus kliendi elukvaliteeti parendada. Tulemused kajastuvad kord aastas numbriliselt. Keskuse teenuse kasutajate individuaalsed tegevusplaanid asuvad võrgukettal.

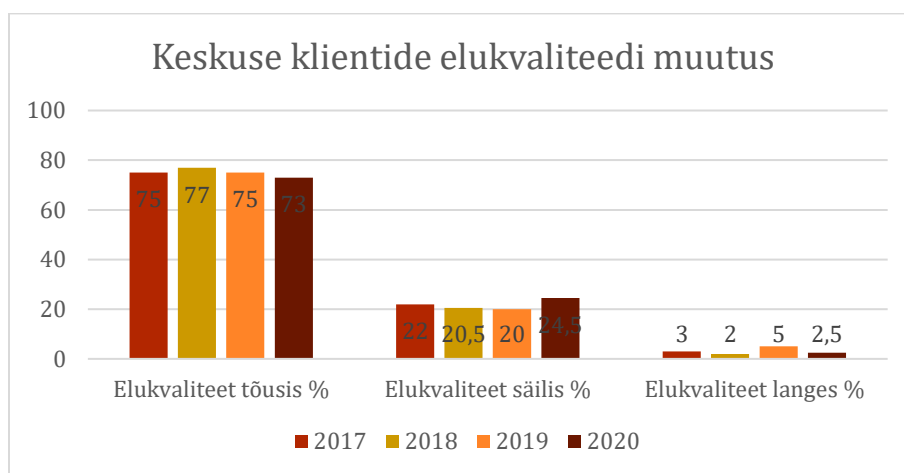
Elukvaliteeti hinnatakse keskuses kokkulepitud valdkondades: sotsiaalsus, eneseteadlikkus, igapäevaelu, tööelu ja tervis. Elukvaliteedi muutus protsentides keskuse klientide puhul läbi teenuste kasutamise oli järgmine.

Kaitstud töö osakonnas paranes või säilis elukvaliteet läbi keskuse teenuse kasutamise 96%-l teenuse kasutajatest. Neljal protsendil ehk kahel teenuse kasutajal elukvaliteet langes.

Arendavate ja loovtegevuste osakonnas paranes või säilis läbi keskuse teenuste kasutamise 99%-l teenuse kasutajatest. Ühel protsendil ehk kahel teenuse kasutajal elukvaliteet langes.

Elukvaliteet tõusis või säilis 2020. aastal läbi keskuse teenuste kasutamise 97,5% teenuse kasutajatest. Võrreldes 2019. aastaga oli elukvaliteedi tõus või säilimine 2,5% suurem.

1.3 Teenuse kasutajad on osalenud lisaväärtust andvates tegevustes

Keskuse tegevuses peetakse tähtsaks seda, kuidas keskuse teenused ning tegevused mõjutavad teenuse kasutajaid. Töötatakse teadlikult selle nimel, et kõik keskuse poolt pakutavad teenused arvestavad teenuse kasutajate individuaalseid vajadusi ning oleksid jätkusuutlikud. Keskuses pakutakse klientidele võimalust osaleda erinevates tegevustes. 2020. aastal oli huvitegevuste organiseerimine ja läbiviimine seoses Covid-19 viirusega raskendatud.

2020. aastal osalesid teenuse kasutajad järgmistes lisaväärtust andvates tegevustes:

- ❖ inglise keele tundides, mida viis läbi vabatahtlik Paraskevi Kreekast;
- ❖ näitetrupi tegevuses, mida juhendas loovterapeut Zoja;
- ❖ bingo mängus, mida viisid läbi vabatahtlik Paraskevi ja Babis Kreekast;
- ❖ luuleringis, mida viis läbi sotsiaaltöötaja Piret;

- ❖ kristallkausside ja gongi kontsertitel (tasuline);
- ❖ karaoke laulmises;
- ❖ saalihoki trennides, mida viisid läbi juhendaja Pirge ja asendusteenistujad Andrek ja Harri Martin;
- ❖ diskodel, iga kuu viimasel reedel;
- ❖ Estonias kontserdisarjal “Lõunamuusika” (tasuline);
- ❖ loomeriingis ja tervisevõimlemise pooltunnis, mida viis läbi koolitusteenuste koordinaator Häli;
- ❖ laulutundides, mida viis läbi loovjuhendaja Annely.

Et pakkuda tegevusi keskuse klientidele ja nende vanematele ka nädalavahetustel toimus laupäeviti koolitusteenuste koordinaatori eestvedamisel kord kvartalis sõbrakohvik. Sõbrakohvikus maitsti head ja paremat ning viidi ühiselt läbi erinevaid tegevusi. Aasta jooksul osales kohvikus 41 teenuse kasutajat ja 21 teenuse kasutaja lähedast.

Suuremad ühisüritused nagu kevadkübara pidu ning advendihommik Jaani kirikus jäid 2020. aastal ära.

1.4 Teenuse kasutajate kaasamine ja esinduskogu töö

Alates 2014. aastast tegutseb keskses aktiivselt sotsiaaltöötajate toel klientide esinduskogu. Esinduskogu koosolekud toimuvad vähemalt neli korda aastas. Kord aastas toimub koosolek koos juhtkonnaga, kus juhtkonna liikmed annavad aru, mida on nad teinud esinduskogu ettepanekutega. Kõikidest koosolekutest valmib ka memo, mis on kättesaadav kõikidele töötajatele.

Esinduskogu liikmed on Maria, Vadim, Astrid, Rein, Sergei ja Anastassia.

Ühe kaasamise meetmena on klientidele ja tugivõrgustikule loodud võimalus esitada kiituseid, ettepanekuid ning kaebuseid vastavalt ettenähtud korrale nii kodulehe kui fuajees asuva postkasti kaudu. Kõik kiitused, ettepanekud ning kaebused registreeritakse kvaliteedi- ja arendusjuhi poolt. 2020. aastal esitati vanemate poolt kolm kiitust. Kaebuseid ja ettepanekuid 2020. aastal klientide ja tugivõrgustiku poolt ei esitatud.

1.5 Klientide ja vanemate/eestkostjate rahulolu-uuringute läbiviimine

Neljandas kvartalis viidi läbi rahulolu-uuring keskuse klientidele. Uuring viidi läbi intervjuu vormis ning oli anonüümne. Uuringu läbiviimiseks koostati raamküsimustik kvaliteedimeeskona poolt. Intervjuude läbiviimisel kasutati vajadusel PCS pilte. Küsimustele vastas 104 teenuse kasutajat ehk 87%. Intervjuud viisid läbi sotsiaaltöötajad. Uuringu tulemusi võrreldi 2016. ja 2018. aasta teenuse kasutajate rahulolu-uuringu tulemustega.

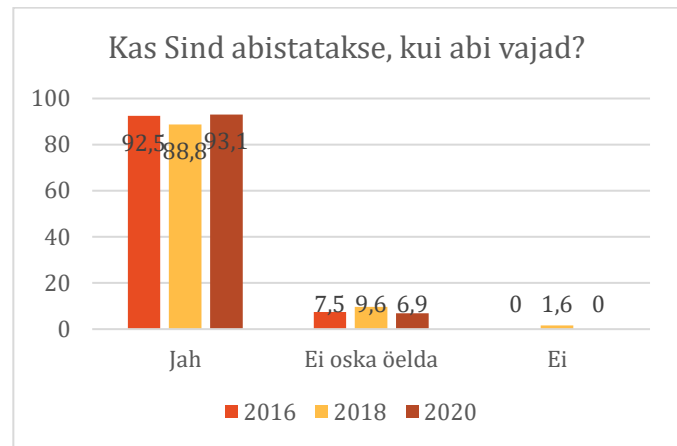
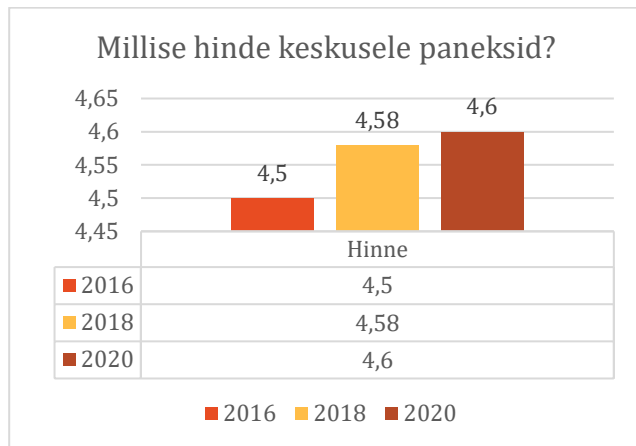
Vastavalt uuringu tulemustele on valdav osa teenuse kasutajatest rahul päeva ülesehitusega ning neile meeldib keskses käia. Kõik kliendid tunnevad end keskses julgelt ja hästi. Samuti tuntakse, et kui abi vajatakse siis neid ka abistatakse. Teenuse kasutajad arvavad, et juhendajad on sõbralikud ning samuti saadakse teiste noortega hästi läbi. Kõige enam meeldib teenuse

kasutajatele keskuses tegeleda muusikaga, töö tegemisega, joonistamise ja värvimisega, söögi valmistamisega, koristamisega, spordi tegemisega ja käsitööga.

Vähem on teenuse kasutajad rahul info kättesaadavusega keskuses toimuva kohta ning sellega, et nende arvamust kuulatakse.

Uuringu tulemusi ning kommentaare/ettepanekuid analüüsis kvaliteedimeeskond. Parendustegevused on planeeritud ning kajastuvad keskuse 2021. aasta tegevuskavas.

Mõned näited tulemustest:

Uuringu tulemused on kättesaadavad keskuse kodulehel: [Teenuse kasutajate rahulolu-uuring 2020](#)

Neljandas kvartalis viidi läbi ka rahulolu-uuring klientide vanematele/eestkostjatele. Uuring viidi läbi elektrooniliselt ning uuringu vastused olid anonüümsed. Uuringu tulemusi võrreldi 2016. ja 2018. aasta vanemate/eestkostjate rahulolu-uuringu tulemustega.

Vastavalt uuringu tulemustele on vanematel/eestkostjatel hea koostöö ja meeldiv töötajatega suhelda ning nad saavad hea meelega oma lapse keskusse. Valdav osa neist soovib ka osa võtta ühisüritustest. Vanemad/eestkostjad eelistavad infot saada töötajatelt suuliselt (83%), e-posti teel (75%) ja paber kandjal (65%). Kõige vähem eelistatakse info saamiseks *Facebooki* ning koosolekuid. Vanemad/eestkostjad tunnevad, et keskuse juhendajad on pädevad ja neid usaldatakse. Siiski on jätkuvalt kitsaskohaks see, et vanemad pole rahul regulaarse tagasiside saamisega lapse arengu kohta. Seitse neist arvavad, et nad ei saa või pigem ei saa regulaarset tagasisidet. Samuti arvab üheksa vanemat, et individuaalne tegevusplaan ei kajasta tema lapse arengut ning lausa 17 vanemat tunneb, et ei saa plaani koostamisel ja hindamisel kaasa rääkida.

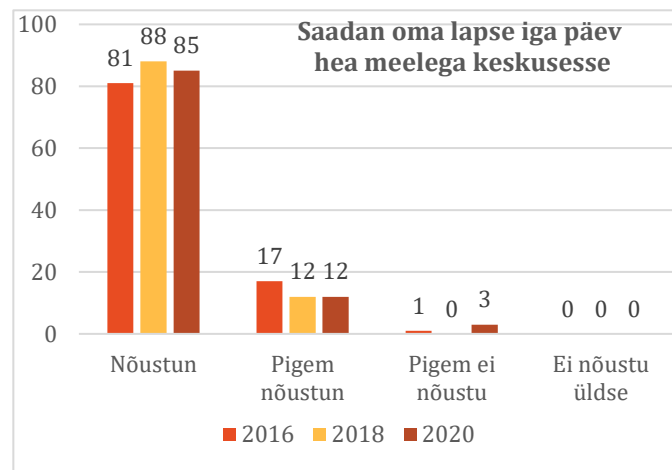
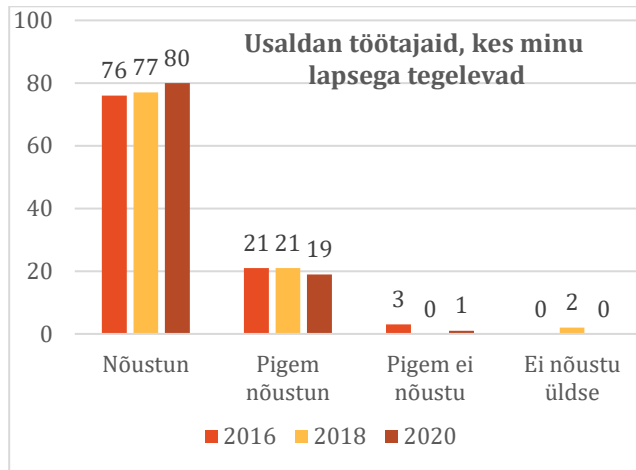
Vanemad/eestkostjad on rahul teenuse osutamise keskkonnaga. Kõige vähem ollakse rahul õueala turvalisusega ning toitlustamisega.

54 vanemat/eestkostjat (91%) arvab, et tal on võimalik tutvuda keskuse avaliku dokumentatsiooniga. 98% vanematest tunneb, et saavad juhtkonna poole pöörduda ja et keskus on hästi juhitud.

Kõik vanemad leiavad, et keskusel on hea maine ning valdav osa on keskuse tööga rahul. Arvatakse, et keskus areneb positiivses suunas. Keskuse soovitusindeks vanemate poolt on 86,4.

Uuringu tulemusi ning kommentaare/ettepanekuid analüüsis kvaliteedimeeskond. Parendustegevused on planeeritud ning kajastuvad keskuse 2021. aasta tegevuskavas.

Mõned näited tulemustest:

Uuringu tulemused on kättesaadavad keskuse kodulehel: [Vanemate/eestkostjate rahulolu-uuring 2020](#)

1.6 Alternatiivkommunikatsiooni meetodite laialdasem kasutamine, lihtsa keele põhimõtete järjekindel rakendamine

Et keskuse teenused oleksid veel rohkem isikukesksed ja vajaduspõhised, siis valitakse teenuse osutamiseks teenuse kasutaja vajadustest lähtuvalt aja- ja asjakohased meetodid. Keskuse üheks eesmärgiks on kasutada laialdasemalt alternatiivkommunikatsiooni. Senini on ostetud keskusesse PCS- piltide kasutamise jaoks *Boardmaker* programm, mis on installeeritud ka kõikide töötajate arvutitesse. Samuti on suurem osa töötajatest läbinud alternatiivkommunikatsioonialase koolituse. Kõik selleks, et klientidega suhtlus toimiks nendele sobival ja arusaadaval viisil. Edaspidises töös on planeeritud luua alternatiivkommunikatsiooni meeskond, kes koostab PCS-piltide sõnastiku ning aitab töötajatel koostada suhtlustahvleid.

Alates 2019. aasta novembrist osaleb keskus rahvusvahelises Erasmus+ Indire poolt rahastatavas projektis, mille eesmärk on edendada lihtsa keele kasutamist ja luua selle jaoks materjalid. Loodavate materjalide abil suudaksid tulevikus vähese kirjaoskusega inimesed kasutada infotehnoloogilisi vahendeid ning antud inimestega töötavad spetsialistid oskaksid koostada lihtsas keeles arusaadavaid tekste. Projekti raames on keskuse töötajatele toimunud kaks lihtsa keele põhimõtete kasutamise infotundi.

2. TUGIKESKUS JUKS ON ARENEV KOMPETENSI- JA KOOLITUSKESKUS INTELLEKTIHÄIREGA INIMESTE TUGITEENUSTE VALDKONNAS

2.1 Kompetensi- ja koolituskeskuse täiendkoolitusasutuseks registreerimine, õppekavade koostamine ja koolituste korraldamine

Koolitus- ja kompetentsikeskuse loomine ning oma töötajate teadmiste ja oskuste pakkumine koolituste/töötubade raames on keskusele alates 2019. aastast uus tegevussuund. Koolitus- ja kompetentsikeskuse eesmärgiks on koolituste/kunstitöötubade korraldamine nii eraisikutele kui ettevõtetele.

2020. aastal oli eesmärgiks registreerida Tallinna Tugikeskus Juks ametlikult täienduskoolitusasutuseks. Selleks koostati õppekavad, koolitajate tutvustused, õppekorralduse ning kvaliteedi tagamise alused ning lõpuks esitati majandustegevusteade. Alates 19. juunist on Tallinna Tugikeskus Juks täienduskoolitusasutus tegevusloa numbriga 217222.

Seoses Covid-19 viirusega oli koolituste ning töötubade läbiviimine raskendatud. 2020. aastal viidi läbi viis tasuta kunstialast töötuba summas 630 eurot. Samuti toimus keskuse töötajatele kaks majasisest koolitust "Suhtlemispõhimõtted autismispektrihäirega klientide juhendamisel". Koolitus sai töötajatelt väga positiivse tagasiside. Tallinna Tugikeskus Juks Koolituskeskus väljastas 2020. aastal koolituste läbimise kohta 30 tõendit.

Koolitus- ja kompetentsikeskuse pakutavate koolitustega saab tutvuda siin: [Koolituskeskus](#)

3. TUGIKESKUS JUKS TEGEVUSKESKKOND ON LIGIPÄÄSETAV, TURVALINE NING KLIENTIDE JA TÖÖTAJATE HEAOLU JA ARENGUT TOETAV

3.1 Tööohutuse ja tervishoiualane töö

Töökeskkonnanõukogu koosolekud toimusid 2020. aastal kaks korda. 2019. aasta lõpus koostatud riskianalüüsi tutvustati töötajatele regulaarsetel töökoosolekutel allkirja vastu. Kõikidele uutele töötajatele on tutvustatud ohutusjuhendeid ning viidud läbi tööohutusala juhendamine. 2020. aastal viidi läbi viis juhendamist. Toimus üks tööõnnetus asendusteenistujaga saalihoki sõpruskohtumisel Astangu Kutserehabilitatsiooni Keskuses.

Töökeskkonnanõukogu liikmed läbisid töökeskkonna voliniku koolituse ning töökeskkonnaalase töö täiendkoolituse kaheksa tunni ulatuses.

Kõikides osakondades viidi läbi regulaarne töökeskkonna ja töövahendite sisekontroll vastavalt keskuse sisekontrollisüsteemile. Sisekontrolli tulemusi on analüüsitud ning võimalusel leitud lahendused probleemidele.

Kvaliteedimeeskonna poolt uuendati "Raskesti mõistetava käitumisega toimetuleku juhend nr 5". Seoses Covid-19 viiruse levikuga koostati keskusele kriisiplaan, mis on üles laetud linna kriisireguleerimiskomisjoni töö keskkonda. Keskuse tööohutusala andmed on kantud Tööinspektsiooni iseteeninduskeskkonda TEIS.

26. veebruaril toimus töötajatele tuleohutusosalane koolitus. Tuleohutusosalane dokumentatsioon on töötajatele tutvustatud.

3.2 Teenuseid osutatakse turvalises ja kaasaegses keskkonnas

2020. aastal paigaldati magnetsulgurid ustele, millel need puudusid. Samuti vahetati välja keskuse peauks, mis nüüd avaneb ja sulgub automaatselt. Evakuatsiooniukse kohale paigaldati varikatus, et keskuse klientidel oleks kojuminekul busse õues mugavam oodata. Selleks, et külalised jõuaksid keskuse peaukseni, paigaldati aiale ja õuealale täiendavad suunaviidad.

Kõikidele töötajatele on igapäevaselt keskuse fuajees laual saadaval kaitsekindad, kaitsemaskid ja desinfitseeriv aine. Töötajatele on jagatud visiirid. Igal hommikul kraaditakse keskkusesse saabujaid ning keskuse külalised täitsid tervisedeklaratsiooni.

Töötajate tööruumidesse paigaldati rulood, mis kaitsevad päikese ja kuuma eest.

Õuealale paigaldati välitrenazöörid, kahekohaline kiik ning korvid ja korvilauad eesmärgiga pakkuda keskuse teenuse kasutajatele keskuse hoovis erinevaid aktiivtegevusi. Keskkuses on kasutusel vaikuskapsel.

3.3 Õppeaia rajamine koostöös Tallinna Keskkonna- ja Kommunaalametiga

2020. aastal esitas Tugikeskus Juks projektitaotluse „Tervendav aed“ Tallinna Keskkonna- ja Kommunaalametile õppeaia rajamiseks keskuse hoovi. Taotlus rahuldati.

Õppeaed „Tervendav aed“ on klientidele atraktiivne ja aktiivseid tegevusi pakkuv, töötajatele mõnusaks lõõgastuseks ning vanematele ühistegevuste läbiviimise kohaks. Seoses Covid-19 viiruse laialdase levikuga alates märtsist ning juulikuise kollektiivpuhkusega, alustati projektitegevustega augusti teises pooles. „Tervendava aia“ projektis osales ajavahemikul augustist novembrini 37 klienti kaitstud töö osakonnast. Projekti järgmises etapis on planeeritud tegevused aias kõigile Tallinna Tugikeskus Juks klientidele ehk edaspidi laieneb projekti tegevus üle terve maja. Suurimaks saavutuseks projektitöös oli see, et kolme kuuga tehti ära üheksa kuu töö. Projekti raames tehti aia materjalidele, tööriistadele, inventarile kulutusi summas 2902 eurot. Projekti tegevustega soovitakse jätkata 2021. aastal. Selleks esitatakse uus projektitaotlus Tallinna Keskkonna- ja Kommunaalametile.

4. TUGIKESKUS JUKS TÖÖTAJAD ON MOTIVEERITUD JA KLIENDISÕBRALIKUD, OMAVAD ERIALAST ETTEVALMISTUST NING SAAVAD TÖÖKS VAJALIKKU TUGE

4.1 Töökohtade täitmine

Tallinna Tugikeskuses Juks töötas 2020. aasta detsembri lõpu seisuga 54 koosseisulist töötajat, neist kuus osalise tööajaga. Üks töötaja oli rasedus- ja sünnituspuhkusel ning kolm töötajat lapsehoolduspuhkusel. Aasta jooksul lahkus töölt kolm töötajat. Arvestades töökohtade arvu, oli tööjõuvoolavus 6%. Võrreldes 2019. aastaga oli tööjõuvoolavus 21% väiksem (aastal 2019 oli tööjõuvoolavus 27%). Ilmselt tuleneb madal voolavuse % ka Covid-19 levikust ja sellest tulenevast

töölasest ebakindlusest. Kõik kolm töötajat lahkusid IV kvartalis. Kaks töötajat lahkusid, kuna soovisid uusi väljakutseid ja läksid tööle teise valdkonda. Ühe töötaja lahkumise põhjused olid isiklikud. Aasta jooksul töötas kaks inimest töövõtulepinguga ning viis inimest käsunduslepinguga.

Tööleping sõlmiti viie töötajaga. Kõik töötajad olid naised. Töötajatest 39 on omandanud kõrghariduse, 15 töötajat on kesk- või kutseharidusega. Töötajate keskmine vanus aasta lõpu seisuga oli 50 eluaastat. Keskuse töös osales kaks asendusteenistajat ning Euroopa vabatahtlikust teenistusest kaks vabatahtlikku, üks vabatahtlik lahkus eriolukorra ajal. Töös osales ka kuus kohalikku vabatahtlikku. Koostöös Harju Tallinna Vanglaga tegi 44 inimest keskuses üldkasulikku tööd.

4.2 Töötajate täiendkoolitus

Töötajatel on jätkuvalt võimaldatud end täiendada erinevatel erialastel ja vabahariduslikel koolitustel. Aasta jooksul osales 52 töötajat koolitustel 238 korda. Kaks töötajat ei osalenud ühelgi koolitusel. Koolituskulud kokku olid 9397 eurot. Kuus töötajat said personaalset supervisiooni, kolm töötajat ühe korra ja kolm töötajat kaks korda.

Aasta suuremad koolitused:

- ❖ Tellimuskoolitus, Maarja Küla SA: Kuidas teenuse kasutajate seksuaalsusele läheneda (osales 48 töötajat).
- ❖ Tellimuskoolitus, Verge Eesti OÜ: Toimetulek verbaalse ja füüsilise agressiooniga (osales 24 töötajat).
- ❖ Tellimuskoolitus: Verge Eesti OÜ: Osakonnapõhine nõustamine ja Verge treening (osales 5 töötajat).
- ❖ Tellimuskoolitus, Midro OÜ: Sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse andmestiku koostamine (osales 7 töötajat).
- ❖ Tellimuskoolitus, BDA Consulting OÜ: Arenguseminar juhtidele (osales 9 töötajat - juhtkond ja osakonnajuhid).
- ❖ Tellimuskoolitus, EOKK OÜ: Tuleohutuse koolitus (kõikidele töötajatele).
- ❖ Sisekoolitus: lihtsa keele põhimõtted, lihtsa keele kasutamine ja lihtsas keeles materjalide koostamine (osales 28 töötajat).
- ❖ Sisekoolitus: suhtlemispõhimõtted autismispektri häirega klientide juhendamisel (osales 30 töötajat).
- ❖ CARE meetodika koolitusel osales üks töötaja.
- ❖ Vaimse tervise esmaabi koolituse läbis neli töötajat.
- ❖ Rehabilitatsioonispetsialistide baaskoolituse lõpetas üks töötaja.

Koolituse tagasiside küsimustikku täideti *Google drives* 2019. aastal 48-l korral. Vastata sai viiele koolitusega seotud küsimusele. Vastused küsimustele jagunesid alljärgnevalt:

- ❖ Koolitusel käsitletud teemad vastasid minu ootustele ja vajadustele – olid nõus ja nõustusid täielikult 88% vastanutest.

- ❖ Koolitusel saadud teadmisi saan rakendada igapäevatoos - olid nõus ja nõustusid täielikult 87% vastanutest.
- ❖ Koolitaja vastas ootustele (koolitus sisukas, teemakäsitus asjakohane) - olid nõus ja nõustusid täielikult 85% vastanutest.
- ❖ Koolituselt saadud materjale saan kasutada igapäevatoos - olid nõus ja nõustusid täielikult 84% vastanutest.
- ❖ Koolitus oli hästi korraldatud (aja kasutus, keskkond) - olid nõus ja nõustusid täielikult 91% vastanutest.

Töötajate koostöövestlused viidi läbi neljandas kvartalis, nende põhjal tehti kokkuvõtted ning selgitati parendustegevused ning koolitussoovid. Koolitusvajaduse põhjal koostatakse 2021. aasta koolituse prioriteetid.

4.3 Töötajate tunnustamine, toetamine ja motiveerimine

Covid-19 tõttu on 2020. aasta pakkunud mitmesuguseid väljakutseid. Tulenevalt erinevatest piirangutest jäid pidamata mitmed keskuse traditsioonilised ühisüritused. Küll aga tähistati hajutatuse põhimõttel ühiselt sünnipäevi, juunis oli pidulik töötajate koosviibimine ja detsembris pidulik jõululõuna. Augustis toimus töötajate soovil rabamatk Valgejärvele ja oktoobris külastati Liikva Päikesekodu.

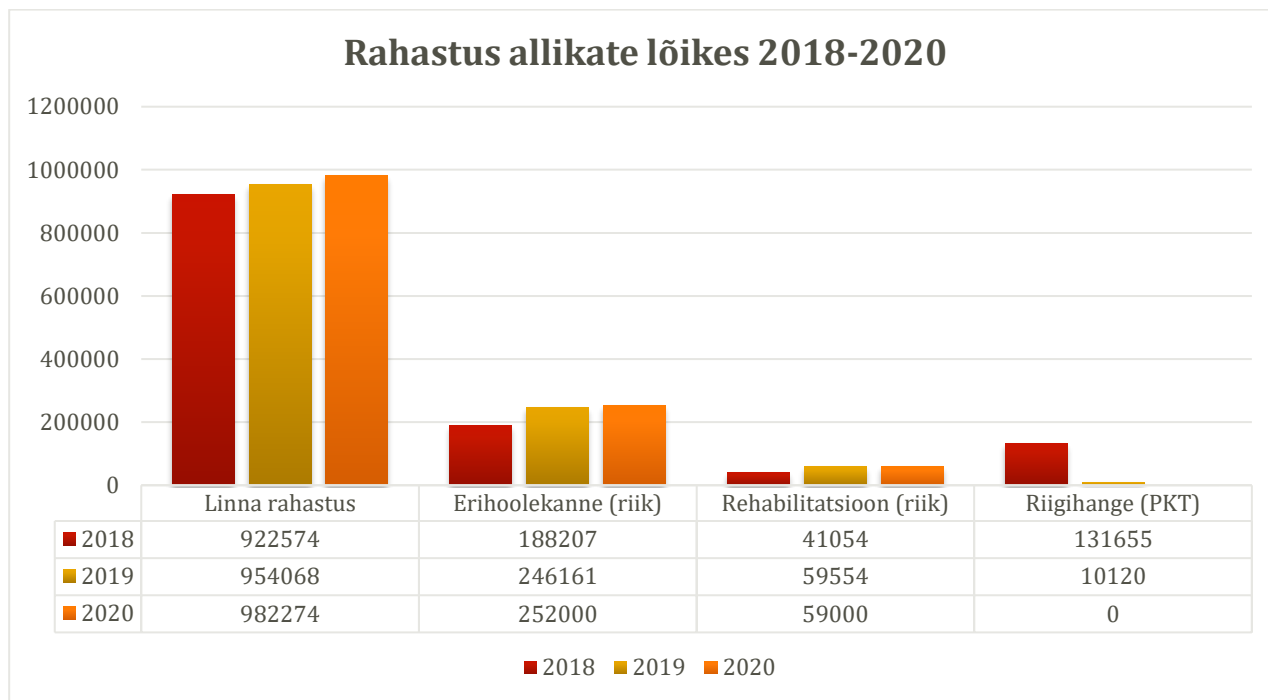
Vaktsineerimine hüvitati 13 töötajale, prillide kompensatsiooni maksti viiele töötajale.

Aasta alguses osalesid kuus töötajat linnapea vastuvõtul Lennusadamas. Keskuse töötajaid tunnustati aasta lõpus makstes tulemustasu. Tulemustasu maksmisel võeti arvesse töötamist Covid-19 tingimustes, erinevates projektides osalemist ja erihoolekande teenuste edendamist. Lisatasuga peeti meeles ka kvaliteedimeeskonda. Aasta sotsiaaltöötajaks esitati juhendaja Dea Mürk, kelle ka Tallinna Linnavalitsus valis Tallinna aasta sotsiaaltöötajaks 2020.

5. TUGIKESKUS JUKS ON KAASAEAGNE ARENEV ORGANISATSIOON, LEIDES VÕIMALUSED SEATUD EESMÄRKIDE SAAVUTAMISEKS

5.1 Eelarve maht ja tulullikad

Keskuse eelarve planeerimise eesmärk on hoida rahastus vähemalt eelmise aasta mahus. 2020. aastal sai eesmärk täidetud. 2019. aastal oli keskuse eelarve 1 269 903 eurot. Aastal 2020 oli eelarve 1 293 274 eurot.

5.2 Ajakohane kvaliteedijuhisele vastav dokumentatsioon

Keskuse dokumentatsioon üle viidud Postipoissi ning volitatud töötajad kasutavad seda.

2020. aastal loodi või uuendati järgmised dokumendid:

- ❖ Tegevuskava 2020
- ❖ Kvaliteedipõhimõtted
- ❖ Teenuse osutamise protsess
- ❖ Tegevusaasta aruanne 2019
- ❖ Töökorraldusreeglid
- ❖ Kriisiplaan
- ❖ Ametijuhendid (7)
- ❖ Kodukord eesti keeles
- ❖ Kodukord vene keeles
- ❖ Raskesti mõistetava käitumise toimetuleku juhend nr 5
- ❖ Koostöövestluste läbiviimise kord

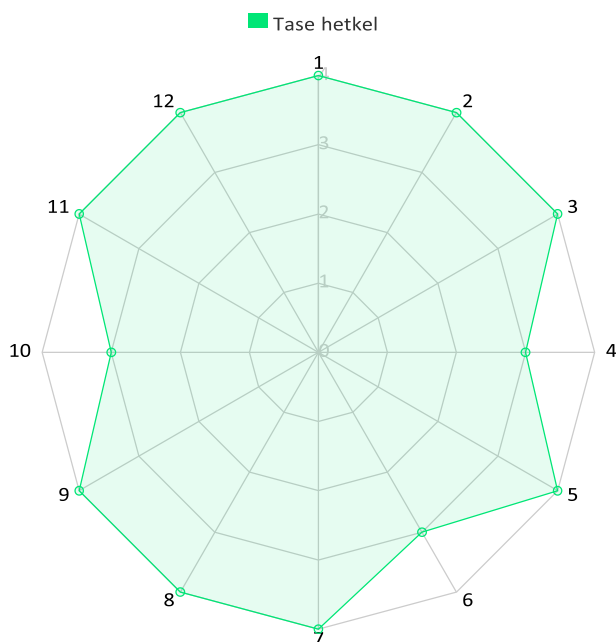
5.3 Sise- ja välishindamine

Sisehindamine on pidev protsess, mille eesmärgiks on tagada osutatavate teenuste arengut toetavad tingimused ja keskuse järjepidev areng.

2019. aastal kutsus Sotsiaalkindlustusamet uuendusmeelseid ja kvaliteedile orienteeritud organisatsioone koostöös välja töötama ja piloteerima uut enesehindamise mudelit. Selleks loodi töörühm, kuhu kutsuti 25 organisatsiooni. Nelja seminari käigus valmis ühistööna enesehindamise mudel 2020. aasta kevadel. Arendusprojektis osalenud organisatsioonid viisid läbi oma organisatsiooni teenuste kvaliteedi hindamise uue hindamisvahendi abil. Vahend tugineb kvaliteedijuhise kriteeriumitele. Enesehindamise läbiviimine sattus eriolukorra ajale ja seeläbi oli keeruline töötajatega kohe protsessi alguses kohtuda. Kõigepealt tutvus kvaliteedi- ja arendusjuht enesehindamise keskkonnaga ning seejärel kaasas kvaliteedimeeskonna (12 inimest). Kvaliteedimeeskond kohtus neli korda, mille raames täideti ühiselt enesehindamise vorm.

Tallinna Tugikeskus Juks enesehindamise tulemused olid järgmised:

Nr	Kriteerium	Tase hetkel	Oodatav tase
1	Kättesaadavus ja taskukohasus	Väga hea	Väga hea
2	Teenuse osutamise keskkond	Väga hea	Väga hea
3	Inimesekesksed, eesmärgipärased teenused	Väga hea	Väga hea
4	Terviklik lähenemine ja võrgustiku töö	Hea	Väga hea
5	Inimeste võimestamine	Väga hea	Väga hea
6	Kaasamine	Hea	Väga hea
7	Inimese õigused	Väga hea	Väga hea
8	Tulemuste ja mõju hindamine	Väga hea	Väga hea
9	Töötajate pädevus	Väg ahea	Väga hea
10	Töötajate eetika	Hea	Väga hea
11	Juhtimine	Väga hea	Väga hea
12	Töötingimused ja töökeskkond	Väga hea	Väga hea

Enesehindamise kohaselt peab tähelepanu pöörama ning tööd tegema teemadel terviklik lähenemine, kaasamine ja töötajate eetika.

Piloteerimise raames pidi läbi viima ka välishindamise. Tallinna Tugikeskus Juks viis välishindamist läbi Käo Tugikeskuses ja vastupidi. Hinnati samu kriteeriume, et tekiks võrdlusmoment ja heade praktikate vahetamise võimalus. Välishindamine sujus ladusalt ning andis tagasisidet loodud süsteemidele ja töökorraldusele. Hinnati kriteeriume: teenuse võimestav iseloom, tulemustele orienteeritus ja organisatsiooni hea töökorraldus.

5.4 Klienditöölane info liikumine, IT-lahenduste kasutusele võtmine

Tallinna linnal puudub infotehnoloogiline keskkond, mis toetaks sotsiaalhoolekandeteenuste korraldamist ja läbiviimist, mistõttu suur osa dokumentidest ja suhtlusest vanema/eestkostjaga toimub kas suuliselt, paberil või e-posti vahendusel. Samuti puudub hallatavatel asutustel võimalus kasutada STAR-i. Selle probleemi lahendamiseks algatas Tallinna linn projekti “Tallinna linna sotsiaalhoolekande infosüsteemi eelanalüüsi ja lähteülesande koostamine”. Eelanalüüs ja lähteülesanne on koostatud. Linn on välja kuulutanud hanke keskkonna loomiseks. See peaks valmima 2021. aasta lõpuks.

Infosüsteemi eesmärk on pakkuda elektroonilise keskkonna abil aletnatiivne võimalus linna pakutavate/korraldavate sotsiaalteenuste osutamiseks vajalike andmete digitaliseerimine. Eesmärgiks on luua kaasaegne ja terviklik info kogumise ja säilitamise infosüsteem, mis võimaldab ka turvalist andmevahetust nii vanema/eestkostjaga kui ka Sotsiaalkindlustusametiga. Loodav infosüsteem peaks võimaldama andmeid analüüsida, planeerida vajalikku teenuse mahtu ja hinda.

Toimunud on kolm kohtumist vajaduste kaardistamiseks ning sisendi andmiseks.

5.5 Kvaliteedimeeskonna töö

Kvaliteedimeeskond tegutseb keskuses alates 2015. aastast. Meeskonnaga liitumine on vabatahtlik ning oodatud on kõik keskuse töötajad. Meeskonda kuulub 15 töötajat. Kvaliteedimeeskonna töö eesmärgiks on keskusele oluliste dokumentide koostamine ja kaasajastamine, samuti esilekerkinud teemade üle arutlemine. 2020. aastal kohtus meeskond seitse korda. Koostöös täideti veebikeskkonnas enesehindamisvahendit. Üle vaadati ja ajakohastati raskesti mõistetava käitumise juhend ja selle lisa ning teenuse osutamise protsess. Üle vaadati ja täiendati klientide ja vanemate/eestkostjate rahulolu-uuringu küsimustikud. Uuringute kokkuvõtete põhjal lepiti kokku parendustegevused 2021. aastaks.

6. TUGIKESKUS JUKS KOOSTÖÖ VÄLISTE HUVIGRUPPIDEGA TOETAB Keskuse JÄTKUSUUTLIKKUST NING AITAB KUJUNDADA ÜHISKONNA VÄÄRTUSHINNANGUID

6.1 Ühiskonna teavitamine ja huvigruppide kaasamine (sh külaliste võõrustamine ja praktikantide vastuvõtmine)

Et aidata kujundada ühiskonna väärtushinnanguid ja informeerida huvigruppe, korraldatakse avatud uste päevi, võetakse vastu külalisi, pakutakse praktika sooritamise ning ühiskondliku kasuliku töö tegemise võimalusi. Võetakse vastu vabatahtlikke ning asendusteenistujaid. Korraldatakse näituseid ja osaletakse laatadel. Tegevusi kajastatakse koduleheküljel ja *Facebookis*. 2020. aastal olid kõik need tegevused raskendatud seoses Covid-19 viiruse levikuga ning eriolukorra välja kuulutamise

2020. aastal tutvustati keskuse erinevaid tegevusi külalistele 12 korral. Keskust külastas 30 inimest. Praktika sooritas keskuses viis praktikanti: Haapsalu Kutsehariduskeskusest, Tallinna Ülikoolist ja Luwi koolituskeskuse tegevusjuhendajate õppes.

Keskuse tegevustes osales kaks välisvabatahtlikku Kreekast, üks kohalik vabatahtlik ja kaks asendusteenistujat. Kui keskusele omandati 2019. aastal kvaliteedimärgis välisvabatahtlike vastuvõtva organisatsiooni rolli täitmiseks, siis 2020. aastal soovis keskus taodelda vabatahtliku sõbra märki. See on kvaliteedimärgis, mis tunnustab vabatahtlike kaasamise head taset ja professionaalsust Eesti organisatsioonides. Märgise taotlemiseks peab osalema vabatahtliku sõbra arendusprogrammis, mõtlema vabatahtlike kaasamise põhjalikult läbi ning korraldama vabatahtliku tegevust kooskõlas hea tavaga. Oktoobris andsid märgise keskusele üle rahvastikuminister Riina Solman ja Eesti Külaliikumine Kodukant.

Keskuse tegemisi tutvustati kodulehe ning *Facebooki* kaudu. Kodulehte külastati aasta jooksul 10 535 korda, mis oli ligi 500 korda rohkem kui eelmisel aastal. Külastajaid oli nii Eestist, Soomest, Venemaalt, Ameerika Ühendriikidest, Hiinast, Jaapanist, Prantsusmaalt, Lätist, Saksamaalt jne. Aasta lõpu seisuga oli keskusel *Facebooki* jälgijaid 872, mis on enam kui sada inimest rohkem kui eelneval aastal.

2020. aastal väljaspool keskust näituseid ei toimunud, toimus kaheksa majasisest näitust.

2020. aasta novembris sai näitetrupil lavaküpseks uus näidend „Mõista, mõista, miks ei mõista“. Etenduses küsitakse igasuguseid mõistatusi ja leitakse ka vastused teatrile omases mängulises ja kujundlikus keeles. Mõistatuste küsimine ja nendele vastamine innustab mõtlema ja pakub ka äraarvamise rõõmu ja leidmislusti. Mõistatused tutvustavad asju ja nähtusi meie ümber – loodust, inimest, esemeid ja palju muud, aitavad leida asjade vahelisi seoseid ja suunavad mõtestama ümbritsevat maailma. Esietendus toimus novembris, kahjuks majast välja esinemas käia polnud võimalik.

2020. aastal müüs Tallinna Tugikeskus Juks töötubades ning kunstikodades valmistatud tooteid summas 12 761,17 eurot. See on pea 1500 eurot vähem kui 2019. aastal.

Suurimad tellijad olid Securitas Eesti AS, Eesti Maaülikool, ACE Logistics Estonia AS, Tallinna Sotsiaal- ja Tervishoiuamet, Cybernetica AS. Lisandusid eraisikud ning väiksemad tellijad. Kaupa müüsid edasi Eesti Suveniiride pood ja pood Muulin, e-pood aadressil: <https://pood.erivajadus.eu/>. Toodangu müümiseks korraldati keskuses aasta jooksul kolm suurt avalikku müüki ning osaleti erinevatel jõulumüükidel.

6.2 Projektis “Accessible information Material” Eesti esindamine

Novembrist 2019 esindab Tugikeskus Juks Eestit rahvusvahelises Erasmus+ Indire poolt rahastatavas projektis “Accessible Information Material”. Projekt kestab 2021. aasta detsembrini ja hõlmab endas palju erinevaid tegevusi, millest mitmed on rahvusvahelised, kuid samas on ka palju tööd kohalikul tasandil Eestis. Projektis osalevad 7 organisatsiooni: Associazione Uniamoci Onlus Itaaliast, Asociacija "Aktyvus Jaunimas" Leedust, Centro Social e Paroquial Santos Martires Portugalist, IES El Greco Hispaaniast, Towarzystwo Wspierania Inicjatyw Społecznych Alpi Poolast, Università Degli Studi Di Catania Itaaliast ja Tallinna Tugikeskus Juks. Nende organistastioonide igapäevane töö on seotud erivajadustega inimeste, madala kirjaoskusega inimeste või pagulastega.

Projekti laiem eesmärk on lihtsa keele kasutamise ja lihtsas keeles oleva informatsioonile ligipääsu arendamine. Kitsamalt võttes on kaks peamist loodetavat tulemit:

- ❖ Luua lihtsas keeles materjalid arvuti ja info- ja kommunikatsioonitehnoloogia (IKT) aluste õpetamiseks.
- ❖ Luua lihtsas keeles materjalide koostamise juhendid nii kirjalikus kui ka veebiseminari vormis.

2020. aasta peamine projekti ülesanne oli viia läbi uurimus Juksi teenuse kasutajate seas teemal, mille kohta nemad rohkem infot sooviksid ja vajaksid ning koostada lihtsas keeles materjal osana arvuti ja IKT kasutamise aluste kohta. Keskuse ülesandeks oli koostada lihtsas keeles juhend *Google Maps*-i kasutamise ja *on-line* fototöötamise kohta.

2020. aastal alustati ning 2021. aastal jätkatakse arvuti ja IKT kasutamise aluste materjalide tõlkimise ja kohandamisega iga projektis osaleva organisatsiooni emakeelde.

Materjalid on järgmiste teemade kohta:

- ❖ Arvuti sisse ja välja lülitamine, taaskäivitamine. Hiire ja klaviatuuri kasutamine.
- ❖ Töölaud (failide liigutamine, kaustade loomine ja kustutamine).
- ❖ *Shortcuts* – klaviatuuri käsud.
- ❖ Mälupulk.
- ❖ *Microsoft Word*.
- ❖ Videoredaktor.
- ❖ Digitaalne turvalisus.
- ❖ *Google Chrome*.
- ❖ *Google Maps*.
- ❖ *Youtube*.
- ❖ *Gmail*.
- ❖ *Facebook* ja *Messenger*.
- ❖ *Pixlr X* (fototöötlus).
- ❖ *Curriculum Vitae Europass*.

2020. aasta Covid-19 viirus tekitas maailmas suure segaduse ning see on mõjutanud ka projekti tegevusi: on ära jäänud koostöökohtumised ja klientide kaasamise võimalus Portugalis toimuma pidanud koolitusel osalemiseks.

Vaatamata paljudele ära jäänud kohtumistele ja segasele ajale on hea meel tõdeda, et projekt siiski liigub edasi. Sellesse kaasatud spetsialistid arendavad oma teadmisi läbi praktilise lihtsa keele rakendamise. Loodetavasti on 2021. aasta lõpuks olemas väga hea materjal lihtsa keele alaste koolituste läbiviimiseks ja teadmiste jagamiseks kõikidele huvilistele.

Kontaktid

IRINA KALDE
Direktor

Tel 508 9925
irina.kalde@juks.ee

STINA SIEM
Kvaliteedi- ja arendusjuht

Tel 525 2786
stina.siem@juks.ee

LIIS LÕHMUS
Teenuste juht

Tel 511 8768
liis.lohmus@juks.ee

Keskuse kontakt

Tallinna Tugikeskus Juks
Kadaka tee 153, Tallinn
Tel 655 9452
www.juks.ee